

KATHERINE MANSFIELD

Koyda

— 2. BASKI

İnsan geceleri niye kendini farklı hisseder? Herkes uyurken uyanık olmaktan niçin heyecan duyar? Saat geç, çok geç! Gene de her geçen an daha uyanık hisseder, sanki yavaş yavaş, neredeyse her soluğuyla, yeni, olağanüstü, gün ışığı dünyasından çok daha coşku ve heyecan dolu bir dünyaya uyanır insan.

ÇEVİRİ: SEÇKİN SELVİ

KATHERINE MANSFIELD
KOYDA

Can Modern
Kısa Modern / 6

Koyda, Katherine Mansfield
At the Bay

Bu öykü ilk kez 1922 yılında *The Garden Party* adlı öykü derlemesinde yayımlanmıştır.

Bu kitapta kaynak alınan baskı: Penguin Books, 1958

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2019

2. basım: Nisan 2020, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

İngilizce aslından çeviren: Seçkin Selvi

Dizi editörü: Emrah Serdan

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt:

Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-4034-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750740343

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

KATHERINE MANSFIELD

KOYDA

Uzun öykü

İngilizce aslından çeviren: Seçkin Selvi

**Katherine Mansfield'in
Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:**

Bir Hüzün Güncesi, 1994

Bahçe Partisi, 2012

Bahtiyarlık ve Diđer Öyküler, 2015

KATHERINE MANSFIELD, 1888'de Yeni Zelanda'nın Wellington kentinde doğdu. Yazar olmak amacıyla on dokuz yaşında İngiltere'ye yerleşti. İlk düş kırıklıklarını, karamsar öykülerinin yer aldığı *In a German Pension* (Bir Alman Pansiyonunda, 1911) adlı kitabında dile getirdi. Yeni Zelanda'daki aile anılarıyla çok güzel çağrışımlar içeren öyküsü "Pre-lüd", Virginia ve Leonard Woolf'un yayınevi Hogarth Press tarafından yayımlandı. 1922'de yayımlanan *Bahtiyarlık* adlı kitabıyla yeteneğinin doruğuna ulaştı. 1923'te Fransa'nın Fontainebleau kentinde veremden öldü. Son öyküleri ölümünden sonra *The Dove's Nest* (Kumru Yuvası, 1923) ve *Something Childish* (Çocukça Bir Şey, 1924) başlıklı kitaplarda toplandı.

SEÇKİN SELVİ, Üsküdar Amerikan Koleji'ni bitirdi. Öğrenimini Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde sürdürdü. *Tiyatro 70* ve *Edebiyat 81* dergilerini çıkardı. *Günaydın* ve *Sabah* gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. *Milliyet Sanat* dergisinde tiyatro eleştirileri yazıyor. MGS Merkezi ve Yeditepe Üniversitesi'nde eleştiri dersi verdi. Asaf Çiyiltepe Ödülü, Aydın Üstüntaş ve Çevirmenler Derneği Onur Ödülü alan Selvi, 1957'den başlayarak tiyatro, felsefe, edebiyat dallarında 167 yapıt çevirdi.

1

Sabaha karşı. Güneş daha doğmamış, Crescent Koyu beyaz deniz buğusuyla örtülü. Arkadaki çalı kaplı tepeler pusun içinde boğulmuş. Tepelerin nerede bittiği, bahçelerle bungalovların nerede başladığı belli değil. Kumlu patika görünmüyor, karşı taraftaki bahçelerle bungalovlar da öyle; kızıla çalan otların kapladığı beyaz kum tepecikleri seçilmiyor; kumsalın yerini, denizin yerini gösteren hiçbir iz yok. Yoğun bir çiy inmiş. Çimenler masmavi. İri çiy damlaları toprağa düşmeden çalılardan ucunda duruyor henüz; *toi-toi*'lerin¹ kabarık tüyleri uzun saplarının üzerinde boyunlarını bükmüş, bungalov bahçelerinde kadife çiçekleriyle karanfiller, çiyin ağırlığıyla yere eğilmiş. Serinlikte üşümüş fuşyalar sırsıklam, çiy damlaları güngüzellerinin yassı

1. Yeni Zelanda'nın uzun yapraklı bitki örtüsü. (Y.N.)

yapraklarında inci taneleri misali. Sanki gecenin karanlığında deniz usul usul köpürmüş de, kocaman bir dalga yuvarlanarak, yuvarlanarak kıyıya vurmuş – nereye kadar? Belki de gecenin bir yarısı uyansaydınız, iri bir balığın pencerenizin camını tıklatıp gittiğini görürdünüz...

Ah-Aah! diye sayıklıyordu uykulu deniz. Ormanlıktan hızla, sakince eğreltiotu öbeklerinin içine dolup yeniden dışarı akan minik derelerin sesi geliyordu; bir de büyük yaprakların üzerine düşen damlaların şapırtısı ve bir şey daha –neydi o?– hafiften bir kıpırtı, bir titreme, ince bir dalın çatırdaması, sonra da öyle bir sessizlik ki, biri kulak kabartıp etrafı dinliyor sanırsınız.

Crescent Koyu'nun ucunu dönünce, yığılmış kırık kaya kütlelerinin arasından bir koyun sürüsü patır patır gidiyordu. Koyunlar iyice birbirlerine sokulmuş, ufak bir yün külesine dönüşmüştü; soğuktan ve sessizlikten ürkmüşçesine sopa gibi ince bacaklarını var güçleriyle hareket ettirerek koşuyorlardı. Islak patilerine kum bulaşmış yaşlı bir çoban köpeği, burnunu yerden kaldırmadan sürünün ardı sıra geliyor, ama akli başka yerdeymiş gibi rasgele koşuyordu. Sonra kayalıkların arasındaki geçidin ağzında çobanın kendisi görüldü. İnce uzun, dimdik yürüyen yaşlı bir adamdı; minik çiy damlalarıyla kaplı bir şayak kaput, dizaltından bağcıklı kadife pantolon giymişti; çevresine mavi mendil geçirilmiş geniş kenarlı bir şapkası vardı. Bir elini kemerine sokmuştu, öteki elinde pürüzsüz, sarı bir değnek vardı. Acelesiz adımlarla yürürken, bir yandan da hafiften bir ıslık tutturmuş, uzaklardan gelen kaval sesi gibi hüzünlü ve sevecen bir ezgiyi seslendiriyordu. Kocamış köpek bir-iki kez hoplayıp zıp-

ladıktan sonra maskaralığından utanmışçasına durdu, ağırbaşlılık takınarak efendisinin yanında birkaç adım attı. Koyunlar, minik adımlarla patır patır öne koşuyorlardı; melemeğe başladılar, denizin altından hayalet sürüler onların sesine karşılık verdi: “Mee! Meee!” Bir süre hep aynı toprak parçasında yürüyor gibiydiler. İleride yer yer sığ su birikintilerinin olduğu kumlu patika uzanıyordu; yolun iki yanında diğerleri gibi ıslak çalılar, gölgeler içinde birbirinin benzeri çitler vardı. Sonra heyula gibi bir şey çıktı ortaya; kollarını iki yana açmış, dimdik saçlı bir dev. Bu, Mrs. Stubb’ın dükkânının önündeki büyük sıtma ağacıydı, yanından geçerken keskin okaliptus kokusu duyuluyordu. Şimdi pusun içinde büyük ışık benekleri belirlemeye başladı. Çoban ıslık çalmayı kesti; kızarmış burnunu ve ıslak sakalını ceketinin ıslak koluna sildi, gözlerini kısarak deniz tarafına baktı. Güneş doğuyordu. Pus şaşılası bir hızla seyreldi, eriyip sığ düzlükte kayboldu, çalıların üzerinden yuvarlandı ve bir an önce kaçmak için acelesi varmış gibi gidiverdi; gümüşü ışınlar yayıldıkça büyük dallarla büzüşmüş yapraklar açılıp birbirlerine omuz verdiler. Ta uzaklardaki gökyüzü –pırlı pırlı, masmavi– su birikintilerine yansdı; telgraf direkleri boyunca yüzen çiy damlaları birer ışık noktası gibi parıldadı. Dalgalanan deniz artık bakanın gözlerini acıtacak kadar ışıdı. Çoban, göğüs cebinden çanağı meşe palamudu kadar ufak bir pipo çıkardı, el yordamıyla büyücek bir alaca tütün topağı arandı, topaktan birkaç yaprak sıyrıp çanağı doldurdu. Vakur tavırlı, yakışıklı bir ihtiyardı. Puposunu yakıp mavi duman başını taç gibi sarınca, gözünü ondan ayırmayan köpek sahibiyle gurur duyuyor gibiydi.

“Mee! Meee!” Sürü yelpaze gibi açılarak yayıldı. Uyanlardan ilki yatağında dönüp uykulu kafasını kaldırdığında, koyun sürüsü yazlıkçıları az önce geride bırakmıştı; koyunların melemesi küçük çocukların rüyalarına girdi... Çocuklar bu sevimli, minik, birer yün yumağı uyku koyunlarını kendilerine çekip kucaklamak için kollarını uzattılar. Sonra çevrenin ilk sakini görüldü; Burnell’lerin kedisi Florrie’ydi bu, her zamanki gibi erkenden uyanmış, bahçe kapısının direğine oturup sütçü kızı beklemeye başlamıştı. Yaşlı çoban köpeğini görünce hemen toparlandı, sırtını kamburlaştırıp tekir kafasını iyice geriye çekti, burun kıvrıran bir tavırla hafiften ürperdi sanki. “Öf! Ne bayağı, ne iğrenç bir yaratık!” dedi Florrie. Ama yaşlı çoban köpeği başını kaldırıp ona bakmadan, bacaklarını iki yana ayıra ayıra önünden geçip gitti. Ama onu fark ettiği ve aptal bir genç dişi gözüyle gördüğü, tek kulağını oynatmasından belliydi.

Çalılıktan kalkan sabah esintisi, yaprakların, ıslak kara toprağın ve denizin keskin kokusuna karıştı. Onlarca kuş şakiyordu. Bir saka kuşu çobanın başının üzerinden uçtu, ince bir filizin ucuna tünedi, güneşe dönüp göğsündeki minik tüyleri kabarttı. Sürü, balıkçının kulübesini, sütçü kız Leila’nın ninesiyle birlikte yaşadığı Maori evini geride bıraktı. Koyunlar sarı bataklığa yayıldılar, çoban köpeği Wag peşlerinden yürüdü, etraflarında dönüp sürüyü bir noktada topladıktan sonra Crescent Koyu’ndan Daylight Körfezi’ne açılan dar, kayalık bir geçide yöneltti. “Mee! Mee!” Koyunlar hızla kuruyan patikada salına salına yürürken sesleri giderek uzaklaştı. Çoban piposunu

söndürdü, çanağı dışarı sarkacak şekilde göğüs cebine koydu. Ve hemen o yumuşak, havalı ılık başladı yeniden. Wag bir kaya çıkıntısında kokusunu aldığı bir şeyin yanına koştu, tiksinererek geri geldi. Sonra koyunlar itişe kakışa, hızlanarak dönemeci kıvrıldılar, çoban da peşlerinden giderek gözden kayboldu.

Yeni Zelanda'da yazlık bir muhitte konaklayan Burnell'lerin hayatında sıradan bir günü anlatan *Koyda*, bu geniş ailedeki her bir kişinin hayallerini, özlemlerini ve kaygılarını bir zihinden diğere ustaca sekerek, çevrelerindeki doğal güzelliklerin tasvirleriyle birleştiriyor. Virginia Woolf'un, "Kıskandığım tek yazar," dediği Katherine Mansfield'in rengârenk bir empresyonist tabloyu andıran uzun öyküsü, aile hayatını kadın gözünden, görülmemiş bir dürüstlük ve sadelikle resmeden küçük bir başyapıt.

#yenizelandamodernleri #sayfiye #kadın
#ailehayatı #aşk #çocukluk #bilinçakışı

can yayinlari.com | f | i | v canyayinlari

uzun öykü

ISBN 978-975-07-4034-3

9 789750 740343